

Coronapandemin i kommunerna

Påverkan på invånarna och deras åsikter
om åtgärder

Coronapandemin i kommunerna Påverkan på invånarna och deras åsikter om åtgärder

Producent   SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för befolkning och
välfärd

Solna strandväg 86
171 54 Solna

Förfrågningar   Sofia Holsendahl
+46 10 479 61 13
Sofia.holsendahl@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Coronapandemin i kommunerna Påverkan på invånarna och
deras åsikter om åtgärder

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se

Inledning

I december 2019 identifierade smittskyddsmyndigheten i Kina ett nytt coronavirus. Det har fått namnet SARS-CoV-2 och kan ge sjukdomen covid-19. Smittan har spridits vidare till ett flertal länder utanför Kina och i slutet av januari 2020 bekräftades att smittan nått Sverige. Den 11 mars 2020 deklarerade Världshälsoorganisationen WHO att covid-19 är en pandemi.

SCB:s medborgarundersökning har genomförts sedan 2005 på uppdrag av Sveriges kommuner och är central för många kommuner då resultat används i verksamhetsutveckling och årsredovisningar.

Undersökningen vänder sig till kommuners invånare som får möjligheten att besvara frågor om hur olika områden fungerar i kommunen, t.ex. skola & omsorg, boende & boendemiljö, underhåll av den offentliga miljön m.m. Undersökningen genomförs en gång per år och insamlingen genomförs under hösten. I medborgarundersökningen som genomfördes 2020 ställdes några extra frågor som relaterade till coronapandemin. Dessa frågor finns i bilaga 1.

Innehållet i denna rapport fokuserar på resultatet från frågorna om coronapandemin i SCB:s medborgarundersökning 2020. Statistiken avser invånarna i de 100 kommuner som deltog i undersökningen 2020.

Hälften har inte påverkats så mycket

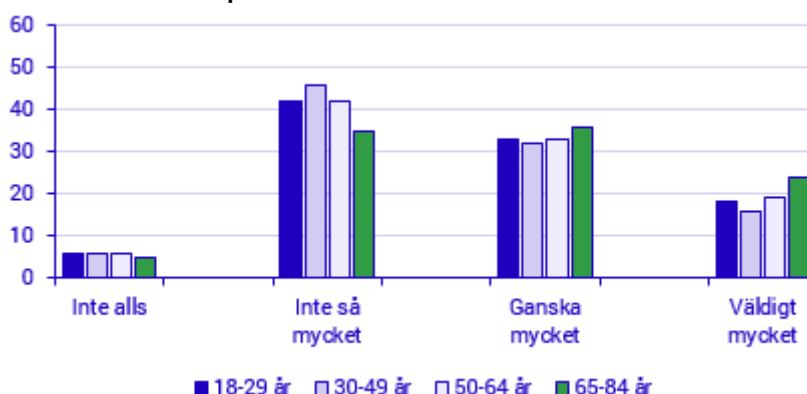
Människor i Sverige har påverkats på olika sätt av coronapandemin och dess konsekvenser. Merparten anger att de personligen påverkats antingen *inte så mycket* eller *ganska mycket* av pandemin.

Det senaste året har coronapandemin varit på allas läppar. Trots detta uppgav totalt 42 procent att de inte påverkats så mycket av coronapandemin och dess konsekvenser, enligt statistik insamlad under andra halvan av 2020. Cirka 6 procent anger att de inte har påverkats överhuvudtaget av pandemin.

Hur stor påverkan coronapandemin och dess konsekvenser haft hänger samman med flera olika saker. Exempelvis kan personer i olika åldrar ha påverkats på olika sätt av pandemins restriktioner och deras konsekvenser.

Den åldersgrupp där flest uppger att de påverkats ganska eller väldigt mycket av coronapandemin och dess konsekvenser är personer mellan 65-84 år. I de yngre åldersgrupperna är det mer vanligt att man upplever sig som mindre påverkad av pandemin och dess konsekvenser.

Hur mycket medborgarna personligen påverkats av coronapandemin och dess konsekvenser. Andel personer.

Källa: SCB, SCB:s medborgarundersökning 2020

Kvinnor mer påverkade än män av coronapandemin

Statistiken visar att män generellt upplever sig ha påverkats i mindre utsträckning än kvinnor. Av männen uppger 16 procent att de har påverkats väldigt mycket av coronapandemin medan 22 procent av kvinnorna har angett samma sak.

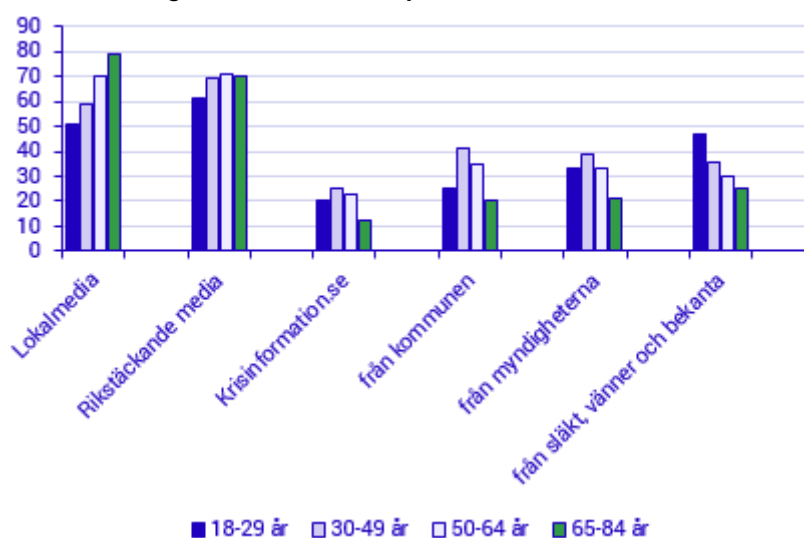
Resultaten visar att det inte har så stor betydelse för hur mycket man upplever sig ha påverkats av pandemin om man bor i en centralort, utanför tätort eller om man är inrikes eller utrikes född.

Olika källor används för att hämta information

När samhällsstörningar som en pandemi bryter ut fylls olika källor med nyheter och information. Statistiken visar att det ser väldigt olika ut var man inhämtar information under samhällsstörningar.

Bland annat finns det stora skillnader mellan olika åldersgrupper. Åldersgruppen 65-84 år inhämtar helst information från lokalmedia som till exempel lokalradio, lokal-TV eller lokaltidning. Den yngre åldersgruppen, 18-29 år, inhämtar helst information från rikstäckande media som nationella nyhetssändningar på TV eller nyhetstidningar. Den åldersgrupp där flest har svarat att de inhämtar information från släkt, vänner och bekanta är personer mellan 18-29 år.

Vilka källor som helst används för att inhämta information under samhällsstörningar, efter ålder. Andel personer.

Källa: SCB, SCB:s medborgarundersökning 2020

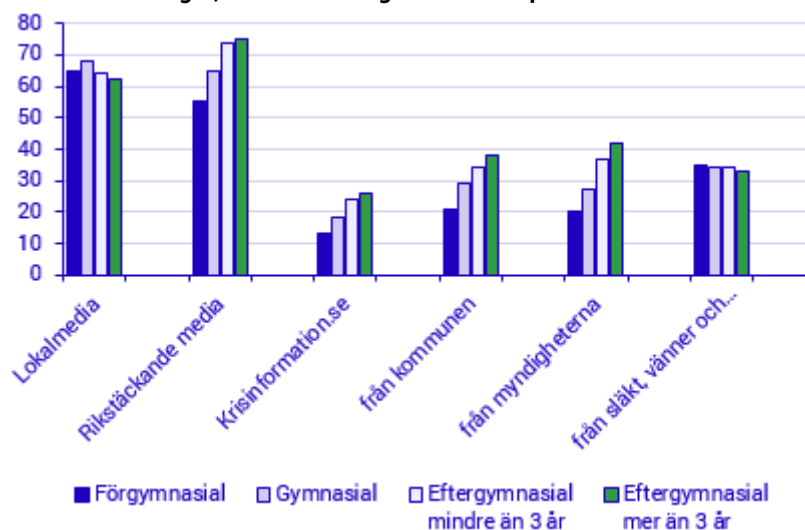
Kommentar: På denna fråga kunde flera svarsalternativ väljas.

Födelseland och utbildning spelar också in

Förutom ålder spelar även födelseland och utbildningsnivå in sett till vilka källor som helst används vid inhämtning av information under samhällsstörningar. Man ska dock ha med sig att både födelseland och utbildningsnivå i viss mån samvarierar med ålder.

Av personer med eftergymnasial utbildning längre än tre år uppgav 75 procent att de helst inhämtar information från rikstäckande media. För personer med förgymnasial utbildning var denna siffra motsvarande 55 procent.

Vilka källor som helst används för att inhämta information under samhällsstörningar, efter utbildningsnivå. Andel personer.

Källa: SCB, SCB:s medborgarundersökning 2020

Kommentar: På denna fråga kunde flera svarsalternativ väljas.

En majoritet av personer födda i Sverige inhämtade helst information från källor som rikstäckande media, 71 procent. Motsvarande siffra för personer som inte är födda i Sverige var 49 procent.

Fler nöjda med myndigheters åtgärder

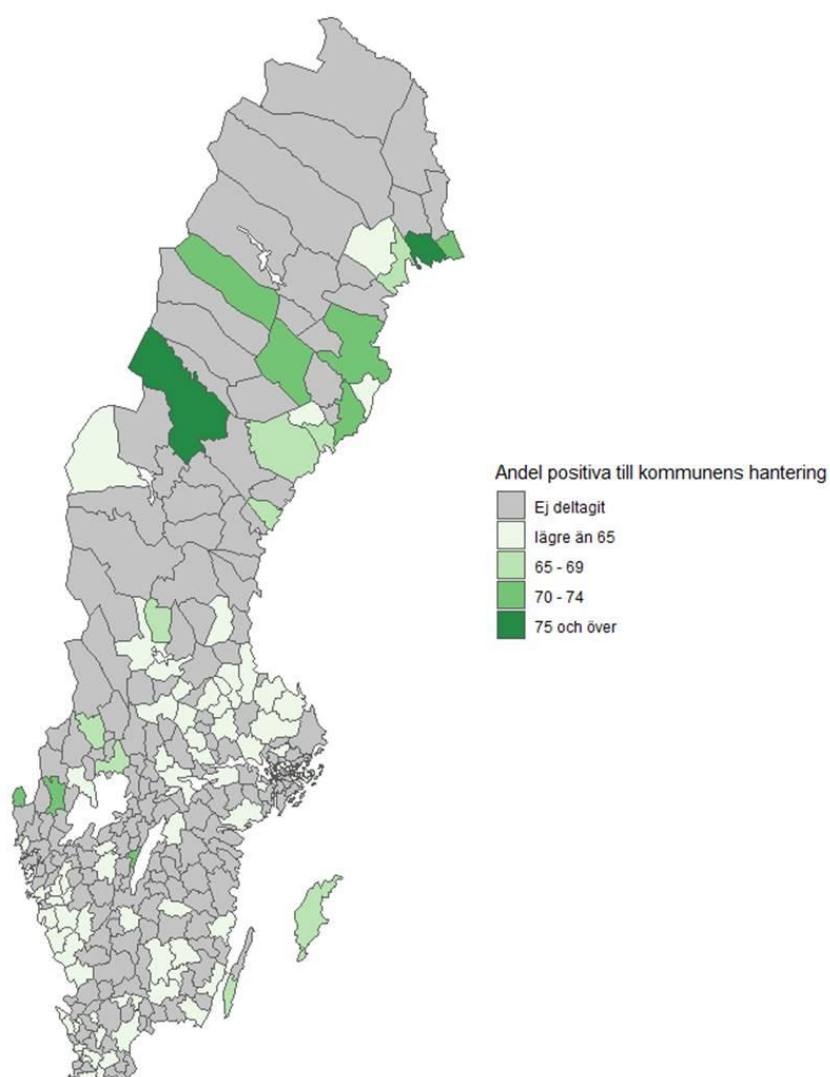
I enkäten ställdes även frågor om hur svenskarna tycker om de åtgärder som kommunen, regionen och myndigheter vidtagit med anledning av coronapandemin, se fullständiga frågeformuleringar i bilaga 1. Frågorna ingick i standardenkäten i SCB:s medborgarundersökning vars datainsamling genomfördes under hösten 2020.

Resultaten visar att totalt sett är fler personer nöjda med de åtgärder som myndigheter vidtagit med anledning av coronapandemin än de åtgärder kommunen och regionen genomfört. 28 procent anger att de åtgärder som myndigheter vidtagit är mycket bra, att jämföra med 15 procent som angett samma sak för kommunen respektive regionen.

Norrlands befolkning mest positiva till åtgärder som kommunen genomfört

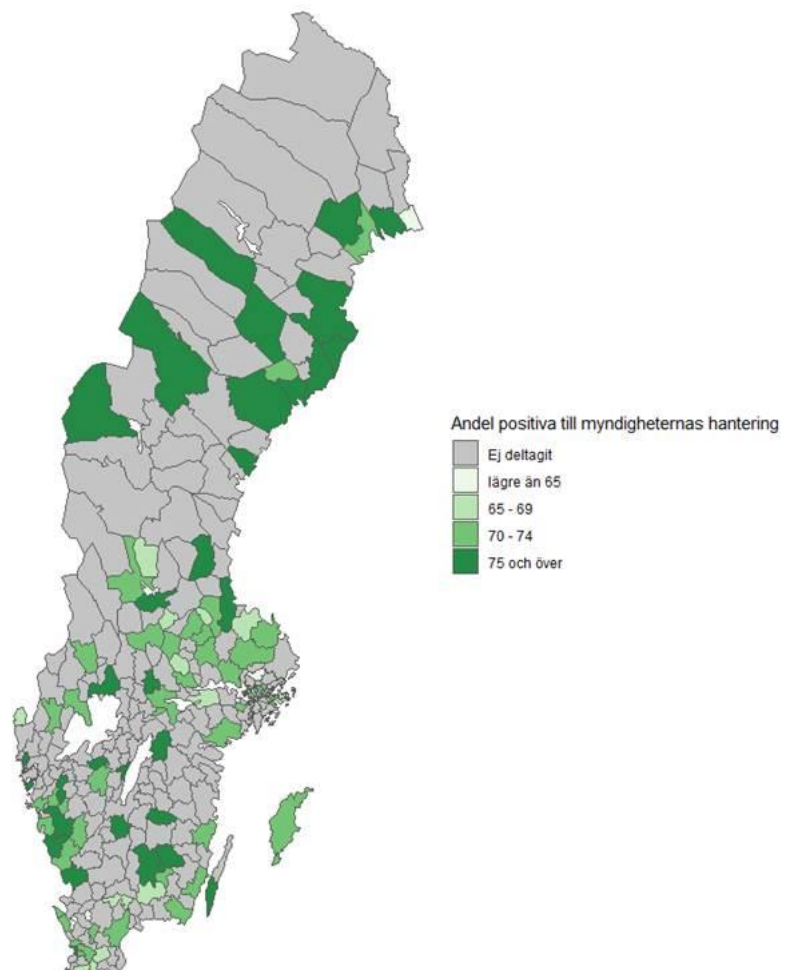
Om svaren fördelas geografiskt visar statistiken att Norrland har störst andel som är positiva till de åtgärder som kommunen genomfört i samband med coronapandemin. Bland annat är det endast i Norrland det finns kommuner med 75 procent eller mer av invånarna som är positiva till kommunens åtgärder.

Vad medborgarna tycker om de åtgärder som kommunen vidtagit med anledning av coronapandemin. Andel positiva svar per kommun.

I kartan nedan illustreras andel som är positiva till myndigheternas hantering av coronapandemin. Överlag är inställningen mer positiv till de åtgärder som myndigheter, riksdag och regering vidtagit på grund av coronapandemin och dess konsekvenser än till de åtgärder kommunen vidtagit.

Vad medborgarna tycker om de åtgärder som myndigheter, riksdag och regering vidtagit med anledning av coronapandemin. Andel positiva svar per kommun.

Källa: SCB, SCB:s medborgarundersökning 2020

Kommentar: I kartbilderna ovan är andelen svar grupperade, där de som har svarat "Mycket bra" och "Ganska bra" räknas som positiva svar. Övriga svarsalternativ var "Ganska dåliga", "Mycket dåliga" och "Vet inte/Ingen åsikt". De kommuner som har den mörkaste gröna färgen har störst andel positiva svar. De som har den gråa färgen, "Ej deltagit", representerar de kommuner som inte deltog i SCB:s medborgarundersökning 2020.

Fakta om statistiken

Statistiken baseras på skattningar från SCB:s medborgarundersökning. Det är en urvalsundersökning som genomförs årligen på uppdrag av Sveriges kommuner. Statistiken samlades in mellan 24 augusti – 3 november 2020 och 100 av Sveriges kommuner deltog. Uppgifterna avser folkbokförda mellan 18-84 år och respondenterna hade möjlighet att välja att svara på webben eller genom en pappersenkät.

Bilagor

Bilaga 1 – Frågor om coronapandemin

1	Hur mycket har du personligen påverkats av coronapandemin och dess konsekvenser?	Inte alls	Inte så mycket	Ganska mycket	Väldigt mycket	Vet inte / Ingen åsikt
		☐	☐	☐	☐	☐
2.	Vad tycker du om de åtgärder som...	Mycket dåliga	Ganska dåliga	Ganska bra	Mycket bra	Vet inte / Ingen åsikt
	...kommunen vidtagit med anledning av coronapandemin? <i>t.ex. anpassningar i äldreomsorg eller skolor</i>	☐	☐	☐	☐	☐
	...regionen vidtagit med anledning av coronapandemin? <i>t.ex. anpassningar av vård eller kollektivtrafik</i>	☐	☐	☐	☐	☐
	...myndigheter, riksdag och regering vidtagit med anledning av coronapandemin?	☐	☐	☐	☐	☐
3.	Hur tycker du...	Mycket dåligt	Ganska dåligt	Ganska bra	Mycket bra	Vet inte / Ingen åsikt
	...kommunen informerar vid samhällsstörningar? <i>(t.ex. pandemier, strömavbrott, extremt väder, översvämning, problem med dricksvatten och avlopp)</i>	☐	☐	☐	☐	☐
4.	Vilka källor använder du helst för att inhämta information under samhällsstörningar? <i>Flera svarsalternativ möjliga</i>					
	☐ Lokalmedia (t.ex. lokalradio, lokal-TV eller lokaltidning inklusive webbaserade tidningar)					
	☐ Rikstäckande media (t.ex. nationella nyhetssändningar på TV eller nyhetstidningar inklusive webbaserade tidningar)					
	☐ Krisinformation.se (webbplatsen)					
	☐ Information från kommunen (t.ex. via webbplatsen eller kommunens sociala medier)					
	☐ Information direkt från myndigheterna (t.ex. via pressträffar eller webbplatsen)					
	☐ Information från släkt, vänner och bekanta					
	☐ Annan					
	☐ Vet inte/ingen åsikt					

SCB beskriver Sverige SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.